

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TLAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta \$5.50. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi60

CANADAAN:
1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00

SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta \$8.50 Kuusi kuukautta \$4.50

SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year \$5.50 Three Months \$1.60
Six Months \$3.00 One Month60

No. 304

TORSTAINA, JOULUK. 30 P.—THURSDAY, DEC. 30

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

Edustajakokous on päättänyt muodostaa itsenäisen järjestön

PÄÄTÖS TEHTY VIIDELLATOISTA ÄÄNELLÄ KOLMEA VASTAAN. KAHDELLATOISTA KUUTTA VASTAAN PÄÄTETTY, ETTÄ PÄÄTÖS ASTUU VOIMAAN HETI.

(Erikoissähkösanoma Toverille)

Waukegan, Ill., jouluk. 30 p. — Edustajakokous päätti viidellatoista äänellä kolme vastaan erota puolueesta ja muodostaa itsenäisen suomalaisen järjestön. Kolme edustajaa ei ottanut osaa äänestykseen. Toisessa äänestyksessä kaksitoista äänesti, että tämä päätös astuu voimaan heti. Kuusi edustajaa ei ottanut äänestykseen osaa. Kolme äänesti New Yorkin aluekokouksen päätöksen mukaisesti, joka kuuluu: "Siinä tapauksessa jos Yhdysvaltain sosialistipuolue ottaa osaa neljännen Internationalen perustamiseen tai hyväksyy sen, niin eroaa S. S. Järjestö Amerikan sosialistipuolueesta ja jää toimimaan itsenäisenä agitointijärjestönä suomalaisten työläisten keskuudessa".

BALKANILLA JA TURKISSA KUOHUNTA

WASHINGTON, D. C. (F.P.) — Turkki, Bulgarian ja mahdollisesti Puolan muuttamista kommunistiksi ennennäköinen hallituksen valitus tulee tapahtumaan Yhdysvalloissa, ennustetaan tänne saapuneissa tiedonannoissa. Liittoutuneiden maiden virkalliset valitukset ja lapset on jo lähetetty pois Konstantinopolista ja parhailaan suunnitellaan siellä olevien sotilaisvirastojen muuttamista jonnekin muualle.

Joukkotien Krimiltä paennutta vanhaa upseeria, joka Konstantinopolissa joutui valitettomasti turkiksi-sotaväestön joukkoihin ja otettiin nyt kapinallisten joukkojen mukana Anatoliaan.

Sanomalehtien kirjeenvaihtajien tiedotukset, joita on viime aikojen alkanut pääsääntöisesti seurata, antavat vahvistusta virallisille tiedonannoille. Eris kirjjeenvaihtaja, B. F. Kospoth, meni Bulgarian pääkaupunkiin, Sofiaan, välttääkseen liittoutuneiden maiden sensuuria ja sähköittiä siltä Philadelphia Public Ledgerille tilanteesta Turkin pääkaupungissa seuraavaa:

Vehkeivät toisiaan vastaan. "Kaikenlaisin vehkeilyihin sekaantumisen toisinaan vastaan on hajanantunut liittoutuneet. Pitkäänkainen kaupungin hallussaan pitäminen, jossa määränneisyys ja itämaainen irralle valittu, on saanut aikaan suurta moraalittomuutta heidän keskuudessaan. Heissä herättää pelkoa tieto, että turkkilainen väestö on suostollinen heidän vihollisilleen, mikä tekee tehokkaan vastustuksen kyseenalaiseksi. Tilanne edellyttää, että jos punaiset ja kemallit alkavat lähestymään Konstantinopolia, on liittoutuneiden peränyttävä sieltä."

"Liittoutuneiden edustajat ovat huomattavasti levottomia. Tätä levottomuutta osoittaa se seikka, että Wrangelin armeijan jäteiden saapuminen kaupungin edustalle peljätti heidät siinä määrin, että pakolaisten kiellettiin maahinpääsy, pelosta, että ne liittyisivät bolshevikkeihin."

Tilanne Bulgariassa. "Punaisten propaganda käyttää hyväkseen kaikkia liittolaisten toimenpiteitä Bulgariaa kohtaan. Stambulilysin talonpoikaishallitus ei ole bolshevistinen, mutta on epäilemättä jo nojaamassa siihen suuntaan ja kommunistien puolue on toinen suurimista Bulgarian parlamentissa."

"Tarkkojen tutkimusten perusteella minä uskon, että jos bolshevikin armeija hyökkäisi Rumaniaan voitokkaasti, Stambulilysin hallitus tulisi yhdistämään kohtalonsa Venäjän punaisten kanssa. Kaikkia Sofian kadunkulmissa oli eräänä aamuna nähävinä tauluja, joihin oli isoilla punaisilla kirjaimilla kirjoitettu: "Vastustamaton voima lähestyy." Sillä tarkoitettiin punaista armeijaa, joka on äskettäin kukistanut Wrangelin."

Viime viikon aikana tapahtui Teheko-Slovakissa kommunistien vallankumousyrittä. Puolan sanomalehdissä julkaistaan kertomuksia, kuinka sen maan talonpojat tervehdittävät Venäjän armeijaa pelastaajana viime kesänä. Kaikki Keski-Euroopan maat ovat taloudellisesti

DEBS SAI \$250 JOULULAHJAN

SPRINGFIELD, Ill., jouluk. 30 p. — United Mine Workersin 12:n neljän virastosta ilmoitettiin eilen, että he ovat lähettäneet E. V. Debsille joululahjaksi \$250 pankkitsekin.

Taiston tiedotetaan tauonneen Fiumessa

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 30, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
FIUME, joulukuun 29 p. — Gabriele D'Annunzio aikaisena tänä aamuna luovutti kaiken valtansa Fiumen kunnalliselle neuvostolle. Hallituksen joukkojen komentaja kenraali Cavaglia sopii rauhanehdoista neuvoston edustajien kanssa tänään. Kaikki vihollisuudet on lopetettu. Aselepo tehtiin yöllä ja se tulee jatkumaan siihen saakka kunnes neuvottelet ovat päättyneet.

D'Annunzio poistunut Fiumesta. ROOMA, jouluk. 29 p. — D'Annunzio on antanut julistuksen, jossa sanoo ei kannattavan kuolia Italian puolesta. Hän sanoo poistuvansa Fiumesta lentokoneella.

D'Annunzio edustajat ovat täydellisesti tunnustaneet Rapallon sopimuksen Abrazzian konferenssissa, jossa hallitusta edustaa kenraali Ferrario.

ROOMA, jouluk. 29 p. — Tänä saapui tänään kaksi toisilleen vastakkaisista uutista tilanteesta Fiumessa. Toisessa niistä sanotaan, että D'Annunzio on luopunut vallasta ja että taistelu Fiumessa on taunoutunut, ja toisessa, että D'Annunzio on päättänyt vastustaa hallituksen joukkoja ja että taistelu on käynnissä d'annunziolaiset siirtyvät talosta taloon.

Kommunistien lahtaus jatkuu yhä Unkarissa

BUDAPEST, jouluk. 30 p. — "Oikeudessa" julistettiin eilen tuomio myönteisen entisen kansankomissaarin jutussa, jossa heitä syytettiin miehistä ja vääränrahan tekemisestä. Neljä heistä tuomittiin hirtettäväksi ja kuusi elinkautiseen vankeuteen.

RUBY HERMANIN JUTTU RAUENNUT

EVERETT, WASH. (F.P.) — Syyttäjälakimies Thomas A. Stiger on kumonnut jutun Ruby Hermania ja John McSharrowta vastaan, jotka ovat olleet syytettynä rikollisen syndikaalimiehen nojalla. Heidät vangittiin sosialistipuolueen takäläisestä virastosta.

Mrs. Hermanin mies on vankilassa oletettua vakoilakivastaisesta voimaleusesta, mikä löydettiin hänen konttorin seinästä. Se seikka, että voimaleuseen oli konttorin seinälle ripustanut hänen edeltäjänsä, ei voinut vaikuttaa lieventävänä asiahaaraan.

siksi rappiolla, että hittovaltain on mahdotonta niitä pelastaa. Vanhan järjestelmän diplomaattiset puolestaajat kiusivat keskenään: "Ainoastaan jumala voi pelastaa meidät tänä talvena!"

RAUTATIELÄISET TYYTYMÄTTÖMIÄ

MARION, O. — Se tyytymättömyyden murina, minkä republikaaninen senaatti synnytti järjest. työläisten riveissä, hyväksyessään Poindexterin lakkovalmistelun lain, alkaa kuulua jo tännekin. Poliittisen aseman tarkastajat alkavat raportteillaan erä osista maata, että laki on synnyttänyt mitä vakavinta levottomuutta kaikissa osissa maata, varsinkin rautatieläisten keskuudessa, joista niin suuri osa viime keväänä erosi vakinaisista rautatieläisten järjestöistä ja myöskin ilmenee, että rautatieläiset eri paikoissa ovat päättäneet lähettää edustajia tänne taapaamaan tulevaa presidenttiä ja vaatimaan häneltä varmaa vastausta siitä, miten hän aikoo suhtautua tähän lakiin.

Useita rautatieläisten edustajia ilmoitetaan jo olevan matkalla tänne ja kaikesta päättäneen eivätkä rautatieläiset tule olemaan tyytyväisiä ennenkuin he ovat joka paikassa saaneet omilta edustajiltaan tietää, mitä Harding tulee tekemään tämän lain suhteen.

PALKANALENNUSYRITYS RAUKESI

CHICAGO, ILL. (F.P.) — Hotel Morrisonissa äskettiin uhkaama tarjottujen palkanalennus ei käynnistykään päinää. Niin pian kuin palkanalennuksesta ilmoitettiin, meni tarjottujen union esimes heidän puhelleen ja uhkasi sursua lakon, jos palkanalennus pannaan täytäntöön.

Toisena seikkana oli tarjottujen puolellaan se, että heillä on Morrisonin hotellin kanssa allekirjoitettu sopimus, joka päättyy vasta ensi vappuna. Sitä ei ollut hyvä rikkoo.

MERIMESTENKIN PALKKOJA ALENNETAAN

NEW YORK, N. Y. — New Yorkin sataman hinaajainvalioma on päättänyt alentaa merimiestensä palkkoja \$30 kuukautta kohden ja vaatia 70-tuntisen työviikon 60-tuntisen tilalle. Laitoissa työskentelevät miehet ovat jo aikaisemmin päättäneet, että jos heille tullaan mittaamaan palkanalennusta esittämään, tulevat he vaatimaan saman verran korotusta kuin isännistä haluaisi alennusta, ja että jos heiltä mitään yritetään ottaa, tulevat he taistelevaan "viimeleseen saakka" ennenkuin luopuvat siitä, minkä ovat pitkin taistelun kautta voittaneet.

Miesten joukossa sanotaan olevan huomattava määrän "tuplajalaisia" ja sosialisteja.

ENGLANNIN TYÖLÄISET JA IRLANTI

LONTOO, jouluk. 29 p. — Työläisten suora toiminnan neuvosto, joka perustettiin etäänään Englantia yhtymässä Puolan ja Neuvosto-Venäjän väliseen sotaan, on sekaantumassa Irlannin riitaan.

Englannin työläiset, jotka ovat alkaneet taistella "Irlannin itsenäisyyden" puolesta, ovat ommaksuone seuraavan ohjelman:

1. Englannin työväki tulee suoratoiminnan avulla pakottamaan hallituksen jättämään Irlannin rauhaan.
2. Pääministeri Lloyd-George tullaan pakottamaan ulopumaan kosto-politiikasta.
3. Koko Englannin käsitettävä yleisäinnestyksiä tullaan vaatimaan, jolloin ratkaistaan kysymys annetaanko Irlannille itsenäisen tasavallan oikeudet.

KOLMAS PAHOINPITELIJÄ SYYLINEN

SAN FRANCISCO, jouluk. 30 p. — James Garey, kolmas Mission-kadun hökkelissä naisten pahoinpitelystä kuulustellut miehistä huomattin syylliseksi takäläisestä oikeudessaan. Lautakunta harkitsi asiaa ai noastaan kuusi minuuttia. Hänet tuomitaan perjantaina.

Garey väitti kaiken aikaa itseään syyttömäksi vaikka kumpikin pahoinpitelyn uhriksi joutunut tyttö tunsi hänet yhdeksi niistä. Hän tunnusti kuitenkin kuskaneensa tytöt erästä kahvilaan sen hökkeliin lähteville missä pahoinpitely tapahtui.

Joukkueesta on vielä kaksi kuulustelussa. Heidän kuulustelunsa alkaa maanantaina. Koko kuulustelun ajan oli oikeushuoneen vankien välillä juttuun suojelmaana ettei mitään voisi usiutua Santa Rosaan tapahtuma, jossa ensiksi tapettiin kolme viranomaisista ja sitten lynchattiin kolme samaan roistojoukkoon kuulunutta miestä kuin nämäkin ovat.

TUOMITSEVAT HALLITUKSEN MENETTELYN

Englannin työl. vaativat hallituksen tekemään muutoksen Irlannin politiikassa

LONTOO, jouluk. 29 p. — Työväen komissioni, joka äskettiin oli tutkimassa oloja Irlannissa, sanoo lopullisessa raportissaan siellä tehtävään Englannin nimessä tekoja, jotka varvaankin saavat sen nimen haisevan kautta mailman. "Meidän kansamme kunnia on sängen pitkälle kompromisoitu", sanotaan raportissa. Komissioni syyttää hallituksen sotilaiden ja poliisien m.m. polttaneen ja muutoin tuhonneen omissuusia sekä toimeenpanneen rosvouksia ja pleksäjäisiä. Raportissa edelleen sanotaan:

"Me emme usko, että hallitus on si suoranaisesti kehoittanut joukkojen kostotoimiin ja väkivallantöihin, mutta samalla kun se on ylimalkaisesti kieltänyt tietojen todenperäisyyden koskien jotakin tapahtumia, joihin nähden ei voi olla epäilystä, on yhdistänyt itsensä joukkoiensa Irlannissa tekemien rikosten kanssa ja puolustanut niitä. Nykyisestä tilanteesta Irlannissa ei voida ensi sijassa syyttää hallituksen joukkoissa palvelevia miehiä, vaan hallitusta itseään.

"Naisten raakamainen ja julma kohtelu ei ole lainkaan pahinta mitä voidaan sanoa hallituksen joukkojen tehneen Irlannissa. Irlannin kysymystä ei voida lopullisesti ratkaista noudattamalla väkivallan ja koston politiikkaa. Se voidaan ratkaista sovittelulla ja noudattamalla valistuneempia neuvottelutapoja."

Työväen kongressi koolla.

LONTOO, jouluk. 29 p. — Täällä koolla olevassa järjestyneiden työläisten ylimääräisessä kongressissa yksimielisesti hyväksyttiin päätöslauselma, jossa lausutaan paheksuminen sen valittavien tilanteen johdosta, mikä nykyään vallitsee Irlannissa, kuten on käynyt selville siellä vierailleen työväen komissionin raportista ja kannatetaan parlamentissa olevaan työväenpuolueen edustajaryhmiän vaatimusta hetimitään lallisen tutkimuksen toimeenpanemisesta kostotoimien suhteen Irlannissa. Päätöslauselman lopussa sanotaan:

"Kongressi vaatii hallitusta todistamaan vahvilliseksi työväen komissionin lausunnot, panemalla toimeen lallisen tutkimuksen Irlannissa ja antamaan niille, jotka havaitsivat syylliseksi sellaisin raskain rikoksiin heidän ansaitsemaan kohtelun."

Kongressissa saapuvilla olevat edustajat, jotka edustavat kuutta miljoonaa työläistä, kuuluivat puhujien tuomitsemaan Irlannissa olevia Black and Tan poliiseja ja sanovan niiden muodostavan enemmän valkoista kaarta muistuttavan järjestön kuin milloinkaan ennen nähty Englannissa. Samalla puhujat huomauttivat, että nuo samat joukot voivat vielä tulevaisuudessa luokkasodassa olla taistelevassa työläisiä vastaan.

TERVETULLA VAHENSIN

NEW YORK, jouluk. 30 p. — Täällä sijaitsevat liikkuvakuvayhtiöt ovat ilmoittaneet, että tulevan vuoden kuluessa tullaan liikkuvakuvatuotantoa vähentämään tuntuvasti, ehkä jopa 50 prosentilla. Aikovat alkaa tuottaa "vähemmän ja parempia" kuvia.

STANDARD OIL SAA ÖLJYKENTÄ

WASHINGTON, D. C. — (F.P.) Standard öljy-yhtiön ilmoitetaan saavan ne 600 miljoonan dollarin arvot Southern Pacific rautatieyhtiön öljykentät, jotka se äskettiin erotti eri yhtiöksi ehkäistäkseen tulevan hallituksen mahdolliset yritykset perä ne hallitukselle, jolle ne todellisuudessa kuuluivat.

Eristämissuorissa tarvittavat lalliset temput toimitti lakimies, jonka yhtenä jäsenenä on presidentti Wilsonin vaimu Wm. G. McAdoo. Palmer meni Wilsonin kabinettiin sen jälkeen kun hänelle olivat öljy-yhtiöt tarjonneet hyvää paikkaa. Hän lakautti Southern Pacific yhtiön kanssa käydyin jutun öljymaiden hallitukselle valtaamiseksi hetkellä jolloin hallituksen voitto näytti varmalta, kuten sitä aikoinaan sanoi Gifford Pinhot. McAdoo, entinen Wilsonin kabinetin nurkkakivi näyttää nyt viimeistelevän juttua öljy-yhtiöiden ta-

Punaiset kontrollissa kaukaisessa Idässä

TOKIO, jouluk. 29 p. — Japanin luovutettua vallan Chitassa näyttää Kaukaisen Idän venäläisten yhtymien täydelliseltä, kommunistien lähtöä kokonaan kontrollissa.

Japani on kenraali Takajanagin kautta toistanut varoituksensa, että se ei salli kommunistien toimia alueella, jossa on majotettuna japanilaisia joukkoja, mutta nähtävästi ei-vätkä kommunistit aio tähtä lähtien ottaa tätä seikkaa huomioon.

On ilmoitettu, että Chitalle on Moskovasta ilmoitettu, että sotilaallista apua Japania vastaan tullaan lähettämään sikälä kuin sitä tarvitaan.

Suuri osa Japanin sanomalehdistöstä liikkullee hallituksen Siperian politiikan täydellisestä haaksirikosta, kehoittaa Japania viipymättä siirtämään kaikki japanilaiset joukot pois Siperialta.

Kenraali Takajanagin ilmoitetaan sanoneen, että nyt on mahdotonta ennustaa mikä tulee olemaan Japanin suhtautuminen kommunisteihin, mutta että Japani on valmis joko sotaan tai rauhaan.

Sillä välin japanilainen viranomaiset valvovat kiinalaisten ja venäläisten lähtymistä mitä suurimmalla mielenkiinnolla.

Kavallukset vararikon aiheuttajana

PORTLAND, Ore., jouluk. 30 p. — Viimeisimpänä toimenpiteenä Morris Bros. Inc., vararikkojutussa on John L. Etheridge jälkeä liikkeen hoitoon ryhtyneen Fred S. Morrisin vangitseminen eilen. Hänet vangittiin siinä, että hän on v. 1918 avustanut Etheridgeä kansalaispaperien otossa, s. o. avustanut kansalaispaperien saantia sellaiselle henkilölle, joka ei olisi niinhin oikeutettu. Niinkä on Morris määrätty luovuttamaan velkoille Etheridgein hänelle juuri ennen tarkastamista luovuttama 25,000 dollarin osakemäärä sekä Morrisin omistama puolen miljoonan erä n.k. tavallisia muita osakkeita.

Kun John L. Etheridge vangittiin Minneapolisissa löydettiin häneltä 10,000 dollaria käteistä rahaa ja 75 tuhannen dollarin arvosta bondeja.

Hänen uhriuteluonsa on pitkä, käsitettiin lähimallisen kaksituhatta nimellä, niiden sijottama rahaa välihdellen sadasta dollarista 35,000:een dollariin, ja käsitettiin henkilöille melkein kaikilla aloilla, pankkiliiketoimilla ja pankkeista oma konttoriyhtiöihin asti. Vielä ei ole varmaa kuinka suuri Etheridgein kavaltama summa on kun tiliin selvitys ei ole lopussa.

Suurimpina menettäjänä ovat kaikki Edmontonin, Albertan, kaupungin bondeihin rahansa sijoittaneet henkilöt ja liikkeet, bondit nykyään ovat noin 87 prosenttia arvoiset niiden nimellisarvosta.

Etheridgein liikemennetty oli seuraava. Liike ei ollut pankkiliike, eikä sitä siksi Etheridgekään esitellyt. Se oli vain pelkkä bondiliike, osti ja myi bondeja. Pitkällä rehellisellä liikemennetyllä oli hän onnistunut rakentamaan suuren ja luottoa nauttivan välitysliikkeen, joka lopulta edellytti niin suurta huijausta ja petkutusta.

Liike hankki myyntiluvan ulosantaville bondeille, mät niitä etukäteen otti rahat vastaan ja antoi oman välikuitinsa. Nyt kun liike oli kehittänyt suureksi ei kukaan epäillyt, vaikka bondit viipyyvätkin.

Mutta Etheridge käytti rahat muihin tarkoituksiin, bondeja ei alkanut tulla ja sijoittajat alkoivat lopulta epäillä. Painostus alkoi käydä voimakkaaksi ja Etheridge karkasi. Sijoittajilla on välikuitit, mutta se on hyvä ainoastaan sikälä kuin Morris-yhtiöllä on varoja vastata. Niinhin bondeihin nähden, mitä alkuaperäisesti on tarkotettu ostaa, ei välikuitit merkitse mitään.

Ja kun liike ei ollut pankkiliike niin valtion pankkin tarkastajat eivät voineet sen kirjoja tarkastaa, että kavallus olisi saatu tietoon ennenkuin se pääsi näin suureksi.

RANSKALAINEN SOTALAIVA POMITTANUT VENÄLÄISTÄ LAIVAA.

LONTOO, jouluk. 29 p. — Äskettäin ampu ranskalainen torpedovenneiden hävittäjä venäläistä laivaa "Zenabla" Mustallamerellä, sanotaan Moskovasta tulleessa radiosanomassa. Tiedonannossa lisätään, että ulkoministeri Tshitscherin on vaatinut Ranskalta selitystä ja hyvitystä.

Punaisia joukkoja marssinut Latviaan

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 30, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

PARISI, jouluk. 29 p. — Ranskan ulkoministeri on pelolaissa sen johdosta kun suuria punaisia joukkoja on keskitetty Minskin sektorille, missä ne uhkaavat Viroa, Latviaa ja Puolaa ja myöskin Kamnietz-Podoiskin suunnalle, missä ne uhkaavat Varsova etelästä ja Rumaniaa.

Kasim Karabekia-pasha, joka edustaa Armeniaa ja komissaari Legrand, bolshevikien edustaja, pitävät parhaillaan neuvotteluja Alexandropolissa ja otaksutaan tuloksena niistä olevan koko Kaukaasian sovietilöisen. Seurauksena tästä voi olla punaisten oppien leviäminen myöskin Persiaan.

Noin 50,000 miestä käsittävä punainen armeija on jo marssinut Latvian rajan poikki ja etuvariojoukot ovat vallanneet useita kaupunkeja. Otaksutaan diplomaattiset suhteet Latvian ja Venäjän välillä katkaistavan, syytä kun Latvian viranomaiset pitivät vangittuna komissaari Ganotskia Latvian ja Venäjän rajalla 48 tuntia. Neuvostohallitus lähetti tämän johdosta jyrkkäsanainen protestin Latvian hallitukselle, mutta tämä kielsi itsellään olevan yhteyttä Ganotskin pidättämisen kanssa.

MELKOINEN VELKA ITALIALLA KIN.

ROOMA, jouluk. 29 p. — Rahanasiain ministeri Mada on edustajakamarille esittämässä menoarvion ohella selittänyt, että vuoden 1920-21 budjettivaajaus nousse lähes 14,000,000,000 liiraan, joka summa täytyy hankkia lainoina ja muilla keinoin. Hän arvioi, että vuosien 1921-22 vaajaus tulisi noustamaan noin kymmenen biljoonaan liiraan.

Italian hallituksen velat ovat lisääntyneet noin 14 biljoonalla liiralla, nousten viime lokakuun 31 päivänä 98,000,000,000 liiraan.

KUNNALLISIA PESULA-TOKSIA ENGLANNISSA

LONTOO, jouluk. 29 p. — Lontoon eri kaupunkipiireillä on omia kylpylaitoksia, joita ne pitävät yllä. Niiden yhteydessä on tietysti pesulatoimintoja, mutta vain omaksi tarpeeksi. Nytemmin on Fulhamin kaupungiosan valtuusto laajentanut kylpylaitoksensa yhteydessä olevaa pesulatoimintaa, että se voi ottaa kunnan asukkaiden liinavaatteita pestäväksi.

Pesemisen, kuivattamisen ja silitämisen käy laitoksessa koneellisesti. Vaatteiden käsittely on järjestetty niin, ettei eri henkilöiden pyykkiä tarvitse lajitella eikä merkata.

Jokaisen, joka haluaa laistoa käyttää, on ostettava laitoksesta numeroitu sakkki, jolla tuo ja noutaa pyykkinsä. Kunkin sakin sisältö menee eri pesulatiikoon ja kulkee erikseen sakkineen päivineen kulfuvasa ja silityslaitosten läpi niin ettei mitään katoaminen ja sekaantuminen ole mahdollista.

Yhdessä tunnissa voi saada sakinä kuivatuine ja silityttäne vaatteenen takaisin. Laitos ottaa vastaan vain liinavaatteita, ei silkkiä eikä villaisia eikä myöskään arka-vaarisia.

Mutta suurin etu on kuitenkin hinnan halpuudessa. Maksu on 1 sh. ja 9 pennin vähillä sakkilla, mikä on vain noin 7 tai 8 osa siitä, mitä yksityiset pesulatoimet ottavat. Lontoossa maksaaakin puhua jo melkein yhtä paljon kuin leipä.

ENGLANTILAISET-VENÄLÄINEN KAUPPASOPIMUS

NEW YORK, jouluk. 29 p. — Juutalaisten lehdelle Lontoosta tulleessa kauppalaisnomassa sanotaan Konstantinopolista saadun sähkösanoman, jossa kerrotaan, että kaupankäynti Englannin ja Neuvosto-Venäjän välillä on todellisuudessa aikanut. Kaksi englantilaista laivaa on saapunut Odessaan, lastinaan tavaraita.

Englannin laivastopäällikkö on ilmoittanut, että Mustameren on avoinna Englannin kauppalaväille ja että nämä laivat voivat mennä Venäjän satamiin.

Leonid Krassin, Neuvosto-Venäjän Lontoossa oleva kauppedustaja on allekirjoittanut Englannin ja Venäjän välisen kauppasopimuksen.

RUOTSIN PUNAISEN RISTI LÄHETTÄÄ APUA VENÄLÄLLE

TUKHOLMA, jouluk. 29 p. — Ruotsin punainen risti on lähettänyt Venäjälle kaksi edustajaa, joista toinen on lääkäri, mukanaan suuri lääkevarasto ja paljon lääkeintarpeita. Lähetys tulee neuvostohallituksen käsitettäväksi.

SOSIALISTILIEN KONGRESSI RANSKASSA

Zetkin kehoittanut Ranskan sosialisteja puhdistamaan puolueensa

TOURS, Ranska, jouluk. 29 p. — Klara Zetkin, Saksan valtiopäivien ja Kolmannen Internationalen toimeenpanevan komitean jäsen(?), jonka passia Ranskan viranomaisten ei sanota suostuneen viseraamaan, tuli eilen yhtäkkiä salin, missä Ranskan sosialistipuolueen kongressi pitää istuntojaan ja heit hänen tuluaan istunto keskeytettiin ja salissa syntä alkamoinen hällä. Sosialistipuolueen sihteeri Frossard oli juuri pitämässä puheita, mutta hänet keskeytettiin ja edustajat saattoivat Zetkinin puhujalavalle. Maadame Zetkin on 60-vuotias, valkohapsinen nainen. Yllään oli hänellä ruskea, yksinkertainen leninki, ja hänelle hurattiin rajusti kun hän astui sisälle kokoushuoneeseen.

"Ranskalaiset ovat kieltäneet minua tulemasta tänne," sanoi hän, "mutta minä, kuten hyvä kommunisti, tulin kuitenkin."

Kokoushuoneen ovet lukittiin, sinne johtavat puhelin- ja lennätinlaangat katkaistiin ja kenenkään ei sallittu poistua sieltä. Tämän jälkeen madame Zetkin jatkoi puheitaan, tuomien kaikkien maiden Scheidemannin, Nosket ja Renaudin, jotka hän tuomitsi matilliset ja kaikki ne, jotka pyrkivät perustamaan uuden internationalen vastapainoksi Kolmannelle Internationalle.

Kehoittaa puhdistamaan puolueen.

"Hajottaa puolueenne, jotta saatte paremman yhtenäisyyden," sanoi Zetkin. "Minä kehoitan teitä ertottamaan puolueestanne kaikki sosialistipatriotit ja horjuvat keskusta-laiset ja muodostamaan yhtenäisen vallankumouksellisen puolueen, joka kykenee pitämään hyvän kurin, toimimaan tarkkaasti ja vapauttamaan proletariaatin."

"Ne barbarit, jotka tuhosivat Rheimsin katedraalin, kuuluvat samaan luokkaan ja perheeseen kuin nekin, jotka tuhosivat muinaisen katedraalin Kievissä," hän sanoi, "vintaten Puolan Venäjää vastaan käymään sotaan."

Madame Zetkin saapui tänne illan lähtessä ja puhui kongressin istunnossa noin puolen tuntia. Sitteen hän poistui pienen väestöryhjän saattamana. Kenenkään ei sallittu kokoushuoneesta poistua ennenkuin oli kulunut 20 minuuttia hänen lähdöstään, jotta hän sai tilaisuuden lähteä matkalle salaisesti, kuten oli tuluttin. Hän saapui tänne yllätellen, ja otaksutaan hänen tulleen autolla. Kokoushuoneesta poistuttuaan hän otaksuttavasti läksi ajamaan kohti Saksan rajaa.

Sosialistipuolueen kongressille saapui eilen Leninin, Trotskin ja Sinovjevin allekirjoittama sähkösanoma, jossa sanotaan puolueen pääsevän Kolmannen Internationalen vain ilman ehtoja hyväksymällä sen asetamat 21 ehtoa.

TOKIO, jouluk. — Täällä käsitellään parhaillaan 30 mailin pituisen maanalaisena rautatien rakentamista Japanin pääkaupunkiin. Aina siitä saakka kun ensi kertaa tehtiin suunnitelma maanalaisen rautatien rakentamisesta Tokioon, parantamaan kaupungin huonoa liikennettä, on oltu epäilemättä kannalla sentähden, että Tokio on aikoinaan ollut meren peittävä ja kaupunki rakennettu kellokoteiselle maalle. Usni yhtiö ilmoittaa kuitenkin tehneensä tutkimuksia ja ilmoittaa, ettei ole mahdotonta rakentaa maanalaisia tietä. Yhtiö sai erikoiskoelmuksia hallitukselta vuonna 1918. Äskettiin on yhtiö korotanut pääomaansa 5,000,000 dollarista 40,000,000 dollarin.

WASHINGTON, jouluk. 30 p. — Tämän vuoden 11 kuukauden eksportit ovat lähes puolta biljoonaan pienemmät kuin viime vuoden ensimmäisen 11 kuukautena. Viime vuoden eksportit 11 kuukaudesta tekevät yhteensä \$1,961,937,724 ja tämän vuoden ainoastaan \$1,473,960,176.

PIENESSÄ PYSYVÄ HENKI

ABILENE, Texas, jouluk. 30 p. — Joulu-iltaana syntyi paikkakuntalaiselle Mrs. ja Mr. Pruittille yhden pannaan painoinen lapsi. Pienessä koostaan huolimatta näyttää se terveeltä ja syö säännöllisesti. Se on pidettävä pumpullin käärittynä.